

VLAAMSE RAAD

ZITTING 1985-1986

19 FEBRUARI 1986

VOORSTEL VAN DECREET

— van de heer F. Verberckmoes C.S. —

houdende wijziging van de jachtwet van 28 februari 1882

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

De jachtwet van 28 februari 1882 regelt de uitoefening van het jachtrecht, het verdelgingsrecht en het recht op vergoeding wegens wildschade.

Sedert de uitvaardiging van deze wetgeving zijn de toestanden zeer veranderd en werd door rechtsleer en rechtspraak aan sommige artikelen een ruime, dikwijls tegenstrijdige interpretatie gegeven.

Dit alles heeft veel verwarring veroorzaakt, waardoor de belangen van alle betrokkenen zeker niet werden gediend.

Voor al omdat inzake jacht, verdelging en wildschade snel en doeltreffend moet kunnen gehandeld worden, is een duidelijke logisch gecoördineerde en aan de actuele omstandigheden aangepaste wetgeving noodzakelijk.

Daarom dit voorstel van decreet.

Commentaar bij de artikelen

Artikel 1

Conform artikel 19, § 1, tweede lid van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, vermeldt dit artikel dat het voorstel van decreet een aangelegenheid regelt bedoeld in artikel 107quater van de Grondwet.

Artikel 2

Het eerste lid van artikel 6 van de jachtwet van 28 februari 1882 kent enkel aan de eigenaar en de pachter het recht toe tot verdelging van schadelijk wild dat zich op hun eigendom bevindt.

Noch aan de vruchtgebruiker, noch aan de erfpachter, de opstalhouder, de gebruiker, de bezitter en zelfs niet aan de jachthouder of hun gemachtigden werd dit recht toegekend.

Nochtans kunnen zij allen soms meer belang hebben dan de eigenaar om dit recht uit te oefenen.

Bovendien blijkt de term „eigendom” al te eng te zijn want ook de vruchten, gewassen en beplantingen dienen te worden beschermd.

Vermits in de dagelijkse praktijk bovengenoemde rechthebbers hun gemachtigden met de verdelging belasten, is het aangewezen deze mogelijkheid in dit artikel vast te leggen. Hierdoor zal trouwens de gelijkvormigheid met het voorgestelde nieuw artikel 6ter tot stand worden gebracht.

Ter verduidelijking moet worden vermeld dat vuurwapens mogen gebruikt worden ook zonder jachtverlof, bij dag en op ieder tijdstip van het jaar. Verdelgingsrecht heeft immers niets te maken met jachtrecht. Het moet efficiënt kunnen worden uitgeoefend.

Bovendien moet voorrang worden verleend aan degenen die hun eigendom of inkomen willen beschermen.

Ten slotte mag en zal het verdelgingsrecht pas uitgeoefend worden wanneer de jachthouders in gebreke blijven of de reglementering in verband met het leefmilieu, de landschapszorg, het natuurbeleid en andere, te streng uitvalt.

Het heeft daarenboven weinig zin een onderscheid te maken tussen de verdelging van zwart wild in het algemeen en die van wilde konijnen (zie artikel 7 van de jachtwet). De jachthouders en andere betrokkenen kunnen immers aansprakelijk worden gesteld voor alle wildschade.

Vermits het gebruik van jachtwapens aanzienlijke risico's medebrengt, dient de wildverdelger te voldoen aan de voorwaarden gesteld tot het bekomen van een jachtverlof.

Artikel 3

Iedere opsomming van schadelijke wildsoorten is onvolledig en zelfs ter zake niet dienend.

Slechts deze dieren die werkelijk ernstige schade toebrengen aan de eigendommen, gewassen, beplantingen en de wildstand kunnen als schadelijk wild worden bestempeld en verdelgd.

Het is niet voldoende dat het „dreigt” schade toe te brengen. Een „dreiging” is immers voor allerlei interpretatie vatbaar en is geen schade-toebrengend feit.

Artikelen 4 en 5

Aangezien het voorgestelde nieuw artikel 6, eerste lid van de jachwet het verdelgingsrecht en de uitoefening ervan voor alle wild nauwkeurig omschrijft, dient men niet in herhaling te vallen in artikelen 6ter en 7. Wel moeten de voorwaarden tot het geven van opdracht aan derden bij uitvoeringsbesluit geregeld worden.

Deze kunnen verschillen naargelang van de aard van het wild.

De bevoegdheid van de gemachtigden is naar tijd, plaats en andere modaliteiten uiteraard beperkt tot de akte van lastgeving en de rechten van hun opdrachtgevers.

Aangezien het gebruik van vuurwapens bij de verdelgung toegelaten is, dient hiertoe geen afzonderlijke machtiging door de Gemeenschapsminister meer te worden verleend.

De procedure tot het bekomen van deze machtiging neemt immers te veel tijd in beslag, tijdens welke veel bijkomende schade kan worden aangericht. Een bekrachtiging door het door de Vlaamse Executieve aangewezen bestuur is voldoende. Deze kan snel bekomen worden en schept tevens voor de overheid de mogelijkheid toezicht uit te oefenen.

De beëdigde wachters en jachtwachters zijn uiteraard ook gemachtigden. Voor hen is de procedure tot lastgeving niet vereist.

Een schriftelijke opdracht van hun lastgevers is voldoende. Zij kunnen evenwel het verdelgingsrecht niet meer uitoefenen zonder opdracht van degenen die hen aangesteld hebben.

Indien zij het verdelgingsrecht zouden kunnen uitoefenen uitsluitend ingevolge een wettelijke opdracht (zoals bepaald in het huidige artikel 6), dus zonder machtiging van hun particuliere opdrachtgevers, dan zouden zij ook persoonlijk medeverantwoordelijk kunnen worden gesteld voor de wildschade.

De afgevaardigde wildverdelgers dienen te voldoen aan de voorwaarden gesteld in het voorgestelde nieuw artikel 6, derde lid. Het is logisch dat de lasthebbers aan dezelfde voorwaarden moeten onderworpen zijn als de opdrachtgevers. Zoniet zou de wet te gemakkelijk kunnen worden omzeild.

Vermits het gebruik van gift wreedaardig is en niet voldoende selectief kan geschieden, moet het verboden worden en moet de desbetreffende bepaling in artikel 7, vierde lid behouden blijven.

Artikel 6

Het huidige artikel 7bis van de jachwet geeft geen duidelijk antwoord op de vraag of de grondeigenaar ook aansprakelijk kan gesteld worden. Het heeft trouwens alleen betrekking op de konijnenschade.

Alhoewel het wild een „res nullius” is, dat wil zeggen aan niemand toebehoort, toch is het aan de schadelijder niet toegelaten wild op de eigendom van een ander te gaan verdelgen.

Hieruit vloeit voort dat ook de eigenaar, ook die van het openbaar en het privaat domein (bijvoorbeeld de Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen), – of hij zijn jachtrecht al dan niet heeft verhuurd – zelf verplicht blijft het wild op zijn eigendommen binnen redelijke perken te houden. Doet hij dit niet, dan kan hij geheel of ten dele verantwoordelijk worden gesteld voor de wildschade.

Voornoemd artikel 7bis zegt ook niets over schade veroor-

zaakt door ander wild dan konijnen. Nochtans wordt door dat ander wild ook veel schade toegebracht.

Daarom dient duidelijk gesteld dat alle schade veroorzaakt door alle overtollig wild algeheel moet vergoed worden, uitgezonderd het gedeelte van de schade dat zou kunnen worden gelijkgesteld met de normaal te verwachten schade bij redelijke wildstand.

Hierin is ook begrepen de eventuele schade aan velden, eigendommen en beplantingen, waarvan in de huidige tekst geen spake is.

Het principe van de dubbele vergoeding voor konijnenschade is niet langer houdbaar.

De vergoeding voor wildschade steunt op artikelen 1382 en 1383 van het Burgerlijk Wetboek.

Deze artikelen bepalen dat de schade algeheel dient vergoed te worden. Er is nochtans nergens sprake van een dubbele vergoeding voor dezelfde schade.

De dubbele vergoeding is in strijd met het beginsel dat geen vergoeding verschuldigd is zonder tegenprestatie en is bijgevolg een verrijking zonder oorzaak.

Zij werd tijdens de vorige eeuw toch ingevoerd als afschrikings- en beteugelingsmiddel tegen nalatige jagers en hield verband met de toenmalige overvloedige wildstand en zeker konijnenstand, de intensieve landbouw, de zeer lage inkomsten van de grondgebruikers en de welstand van de toenmalige, eerder schaarse jagers.

Sedertdien zijn de toestanden ten zeerste veranderd. De wildstand in het algemeen is grotelijks afgenomen ingevolge het gebruik van allerlei sproei- en meststoffen en van landbouwmachines. Hij dient door de jagers zelf in stand te worden gehouden. De intensieve landbouw is omzeggens **onbestaan-**de geworden, te meer daar veel akkerland is omgezet in weiland. Het aantal jagers is een veelvoud geworden van wat het vroeger was. Door de wijdverspreide en snel voortwoekerende ziekte van de myxomatose wordt de konijnenstand regelmatig in uitgestrekte gebieden tot nul herleid. De stroperij met lichtbak werd vervangen door die met de auto en wordt uitgeoefend door georganiseerde benden. Zij heeft destructieve afmetingen aangenomen en geschiedt veelal met lucratieve doeleinden. Bovendien zijn de rechten tot verdelging van de wilde konijnen aanzienlijk uitgebreid.

Dit alles brengt mede dat de noodzaak van een afschrikings- of beteugelingsmiddel niet meer als argument voor een dubbele vergoeding kan worden ingeroepen.

Aangezien volgens artikel 1382 van het Burgerlijk Wetboek slechts een vergoeding verschuldigd is voor de schade ontstaan door de bewezen schuld van hij die verantwoordelijk wordt gesteld, kan geen vergoeding gevraagd worden voor de schade veroorzaakt door overmacht, bijvoorbeeld langdurige barre weersomstandigheden.

Bij overvloedige vorst en sneeuwval vindt het wild niet het voedsel dat in normale winterperioden in de velden overblijft. Bijgevolg wordt het aangetrokken door de schaarse beplantingen die boven de sneeuw uitsteken of aantrekkelijker zijn. Een klein aantal konijnen kan aldus veel schade toebrengen en de hazen komen soms kilometers ver naar dezelfde pleisterplaatsen.

Met andere woorden, alhoewel slechts een normale wildstand aanwezig is, wordt in die omstandigheden toch grote schade aangericht. Hiervoor kan de jager niet aansprakelijk worden gesteld.

Vanzelfsprekend mag iedereen trachten zijn eigendom of pachtgoed maximaal te exploiteren door de meest renderende beplantingen aan te brengen of gewassen te telen.

Nochtans neemt de exploitant een groot risico wanneer hij wildaantrekkende beplantingen of vruchten zonder afspanning of bescherming teelt in de nabijheid van bossen of andere konijnenaarden, waar het wild moeilijk onder controle kan worden gehouden.

Waar de normaal te verwachten schade bij redelijke wildstand schommelt van 5 tot 20 ten honderd, is hier de te verwachten schade aanzienlijk hoger, ondanks alle verdelgingspogingen.

Derhalve dient de exploitant hetzij volledig, hetzij gedeeltelijk verantwoordelijk te worden gesteld voor het door hem gekende en aanvaarde risico.

Voorgesteld wordt dan ook in artikel 7bis van de jachtwet het eerste lid te vervangen door een nieuwe tekst, bestaande uit drie leden, en in de eerste zin van het vierde lid het woord „dubbele” weg te laten.

Artikel 7

Het kan gebeuren dat de verantwoordelijke jager verhinderd werd de nodige verdelgingsmaatregelen te treffen of de resultaten van de door hem gemachtigde personen te controleren.

Anderzijds is het niet aangewezen allerlei wildverdelgers lukraak tot soms duurbetaalde jachten toe te laten met verdelgingsopdrachten die niet altijd nauwgelet nageleefd worden en zeer dikwijls aanleiding geven tot ergerlijke misbruiken.

Daarom dient de nalatige of onwetende jager voorafgaandelijk door de Gemeenschapsminister in gebreke te worden gesteld, om binnen een kort tijdsbestek de konijnenstand binnen redelijke perken te brengen.

Wanneer hij hieraan geen gevolg geeft, en dit wordt vastgesteld door de ambtenaren van het door de Vlaamse Executieve aangewezen bestuur, is zijn nalatigheid bewezen en moet het belang van de exploitant prioritair worden beschermd.

Dergelijke maatregel ligt in de lijn van de rechtsleer en de rechtspraak.

Artikel 8

De driemaandelijke verjaringstermijn zoals vastgesteld bij artikel 28 van de jachtwet is niet langer houdbaar.

Gezien de overbelasting van de ter zake bevoegde rechtbanken en parketten, duurt de opsporing en de behandeling van de jachtmisdrijven langer dan tijdens de vorige eeuw.

Gebruik makend van allerlei proceduremiddelen kan deze korte verjaringstermijn al te gemakkelijk bereikt worden en wordt de beteugeling van het jachtmisdrijf al te vaak tot een dode letter herleid.

Daarom is een verjaringstermijn van één jaar noodzakelijk.

Artikel 9

In het huidige artikel 6 van de jachtwet is bepaald dat alle overeenkomsten strijdig met de door de jachtwet aan de

grondgebruiker toegekende rechten, nietig zijn.

Alhoewel deze bepaling blijkens de voorbereidende werkzaamheden scheen bedoeld te zijn voor geheel de wet, werd zij enkel in het artikel nopens het verdelgingsrecht opgenomen.

Om iedere tegenstrijdigheid en interpretatie dienaangaande te voorkomen wordt een nieuw artikel 33 aan de jachtwet toegevoegd.

F. VERBERCKMOES

VOORSTEL VAN DECREET

Artikel 1

Dit decreet regelt een aangelegenheid bedoeld in artikel 107quater van de Grondwet.

Artikel 2

In artikel 6 van de jachtwet van 28 februari 1882 wordt het eerste lid vervangen door de volgende tekst :

„Het is verboden, op straffe van geldboete van vijftig frank, op enigerwijze te jagen buiten de door de Gemeenschapsminister tot wiens bevoegdheid de jacht behoort, bepaalde tijden, onverminderd het recht van de jachthouder, de eigenaar, de opstalhouder, de vruchtgebruiker, de erfpachter, de pachter, de grondgebruiker, de bezitter of hun gemachtigden om te allen tijde, ook in de sneeuw, wilde dieren die schade zouden toebrengen aan hun eigendommen, gewassen of beplantingen, terug te drijven of te doden.

Het verdelgingsrecht mag niet bij nacht worden uitgeoefend.

De eigenaar, opstalhouder, vruchtgebruiker, erfpachter, pachter, gebruiker of bezitter kunnen het verdelgingsrecht uitoefenen wanneer het jachtrecht niet verhuurd is, of wanneer de jachthouder in gebreke blijft of verhinderd is de verdelgving voldoende uit te voeren en zulks blijkt uit een toelating verleend door de Gemeenschapsminister tot wiens bevoegdheid de jacht behoort, overeenkomstig de in artikel 7ter bepaalde rechtspleging.

Bij de uitoefening van dit verdelgingsrecht mogen vuurwapens, ook zonder jachtverlof, gebruikt worden, op voorwaarde te voldoen aan de vereisten opgelegd door de Vlaamse Executieve tot het bekomen van een jachtverlof.

De Vlaamse Executieve bepaalt de middelen die in afwijking van artikel 8 ter zake kunnen worden aangewend.”

Artikel 3

Artikel 6bis van voornoemde wet wordt vervangen door wat volgt :

„Artikel 6bis

Als wild dier wordt aangezien elk dier dat ernstige schade toebrengt aan de eigendom, de wildstand, de gewassen of beplantingen.”

Artikel 4

Artikel 6ter van voornoemde wet wordt vervangen door wat volgt :

„Artikel 6ter

De Vlaamse Executieve bepaalt de voorwaarden volgens welke de in artikel 6 genoemde personen opdracht kunnen ge-

ven aan derden om het verdelgingsrecht uit te oefenen. Deze wildverdelgers moeten eveneens voldoen aan de vereisten bepaald door de Vlaamse Executieve tot het bekomen van een jachtverlof, zonder hiervan noodzakelijkerwijze houder te zijn.

De lastgeving moet blijken uit een verklaring afgelegd voor de burgemeester of zijn gemachtigde.

Iedere aanstelling moet bekrachtigd worden door het door de Vlaamse Executieve aangewezen bestuur, na de jachtheer en, bij gebreke hiervan, de eigenaar te hebben gehoord. Voor de beëdigde wachters en jachtwachters is een schriftelijke opdracht van hun lastgever voldoende.

De lasthebbers kunnen het verdelgingsrecht slechts uitoefenen binnen de perken van de hun gegeven opdracht en op de terreinen waarvan hun opdrachtgevers eigenaar, opstalhouder, vruchtgebruiker, erfpachter, pachter, gebruiker, bezitter of jachthouder zijn.

De loerjacht op everzwijnen en wilde konijnen is voorbehouden aan de houder van het jachtrecht of zijn gemachtigde. De Vlaamse Executieve bepaalt de voorwaarden voor de uitoefening van deze jacht.

Betreffende de wilde konijnen mag deze, te allen tijde, worden uitgeoefend een half uur vóór zonsopgang en een half uur na zonsondergang.”

Artikel 5

In artikel 7 van voornoemde wet worden het eerste, het tweede, het derde, het vijfde, het zesde, het zevende en het achtste lid opgeheven.

Artikel 6

Artikel 7bis van voornoemde wet wordt vervangen door wat volgt :

„Artikel 7bis

Hij die opzettelijk of door nalatigheid of gebrek aan voorzorg schade heeft laten veroorzaken aan velden, vruchten of beplantingen door overvloedig wild, is verplicht deze algeheel te vergoeden.

Voor normaal te verwachten of door overmacht ontstane wildschade is geen vergoeding verschuldigd.

De benadeelde die, zonder bescherming, gewassen of beplantingen heeft aangebracht nabij bossen of andere wildaan-trekkende plaatsen, heeft voor zichzelf een risico geschapen, en is volledig of gedeeltelijk medeverantwoordelijk voor de door hem geleden schade.

Hij die beweert schade te hebben geleden, richt tot de vrederechter een mondeling of schriftelijk verzoek, waarin hij zijn naam, beroep en woonplaats en die van de verantwoordelijke persoon vermeldt, alsmede het voorwerp en de oorzaak van de eis.

Geschiedt het verzoek mondeling, dan maakt de rechter daarvan proces-verbaal op. Binnen acht dagen benoemt hij een deskundige en, na te bekwamer tijd bij aangetekende brief en zo nodig bij geregistreerd telegram aan partijen kennis te

hebben gegeven van de inhoud van het verzoek, alsmede van de dag en het uur van de plaatsopneming en van het deskundig onderzoek, begeeft hij zich, vergezeld van de deskundige, ter plaatse. Hij maakt van de verklaringen van de deskundige proces-verbaal op en, indien daartoe reden is, ook van zijn eigen bevindingen. De partijen worden verzocht al hun middelen uiterlijk tijdens deze plaatsopneming te doen kennen.

Tenzij de verweerder verkiest het bedrag, door de deskundige als vergoeding bepaald, en de kosten dadelijk te betalen, verwijst de rechter de zaak naar een terechtzitting, te houden binnen de eerstvolgende acht dagen. Is bij deze verwijzing een van de partijen niet aanwezig, dan wordt haar daarvan aanstonds kennis gegeven bij aangetekende brief. Op de terechtzitting waarnaar de zaak is verwezen, worden partijen zonder enige andere procesvorm gehoord en doet de rechter uitspraak.

Indien de rechter een getuigenverhoor of een nieuw deskundig onderzoek beveelt, geschieden deze binnen acht dagen en partijen pleiten in voorkomend geval zonder verwijl. Het vonnis wordt terstond of uiterlijk binnen acht dagen uitgesproken.

Worden de hierboven gestelde termijnen verlengd om uitzonderlijk te redenen, dan worden deze in het vonnis vermeld.

Hij die beweert schade te hebben geleden, kan de zaak ook bij gewone dagvaarding aanhangig maken. In dat geval kan hij dagvaarden, hetzij tot behandeling van de zaak in haar geheel, hetzij alleen tot aanstelling van een deskundige.

Aan partijen wordt, binnen drie dagen na de uitspraak, door de griffie bij ter post aangetekende brief kennis gegeven van elk vonnis.

Hoger beroep is niet meer ontvankelijk na veertien dagen, te rekenen vanaf de kennisgeving van het vonnis.”

Artikel 7

Aan artikel 7ter van voornoemde wet wordt een tweede lid toegevoegd luidend als volgt :

„Alvorens ambtshalve toelating tot verdelging te geven, dient de Gemeenschapsminister tot wiens bevoegdheid de jacht behoort, voorafgaandelijk de betrokken jachthouder in gebreke te stellen om binnen de termijn van één maand over te gaan tot verdelging.”

Artikel 8

In artikel 28 van voornoemde wet worden de woorden „drie maanden” vervangen door de woorden „een jaar”.

Artikel 9

Aan voornoemde wet wordt een nieuw artikel 33 toegevoegd luidend als volgt :

„Artikel 33

Alle overeenkomsten strijdig met een bepaling van deze wet, zijn nietig.”

F. VERBERCKMOES

A. DENYS

G. SPROCKEELS

W. Taelman

O. VAN DEN BROECK
